PLANT ID: Dąb

Quercus robur L.

Przyjazny dla dzikiej przyrody:
Dęby są gospodarzem około 400+ gatunków, które żyją i żywią się w nim, w tym owadów, takich jak chrząszcze, mole); ssaków i ptaków, takich jak sójki, myszy, wiewiórka, dzik, borsuk i nietoperz.

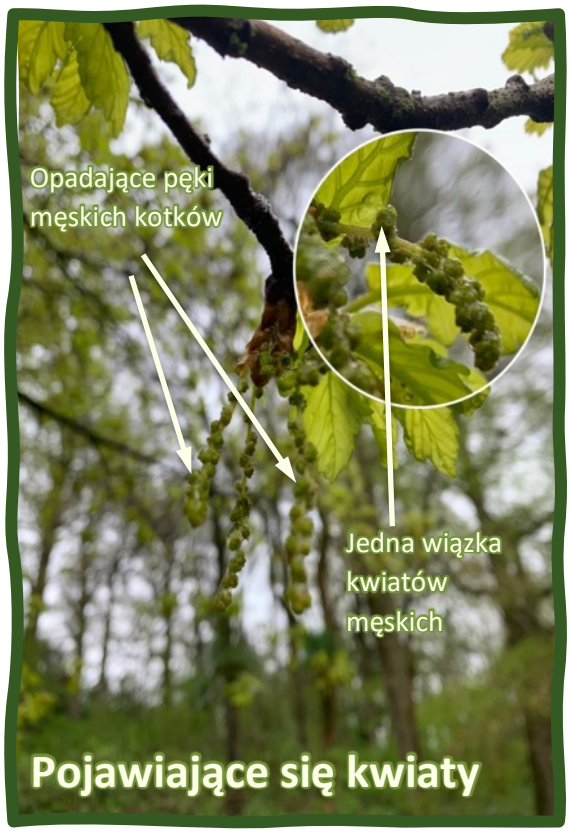

Dzieci używały żołędzi jako amunicji do swoich katapult.

Pappus

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

PLANT ID: common oak *Quercus robur* L.

Czy wiedziałeś, że?
Drzewa mogą przetrwać nawet do 1000 lat. Uważa się, że mają one trzy odrębne etapy życia, z których każdy trwa 300 lat - wzrost, życie i śmierć.
Z wiekiem pień drzewa staje się pusty i tworzy mocny cylinder, który pomaga drzewu wytrzymać ekstremalne burze.

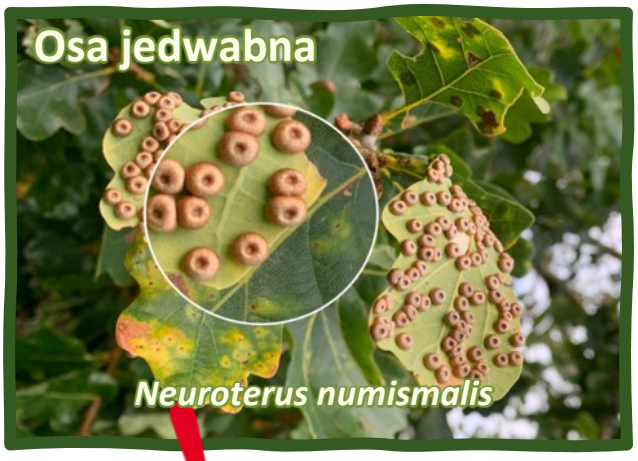

Dęby zawierają garbniki, które w stanie surowym są toksyczne dla człowieka.

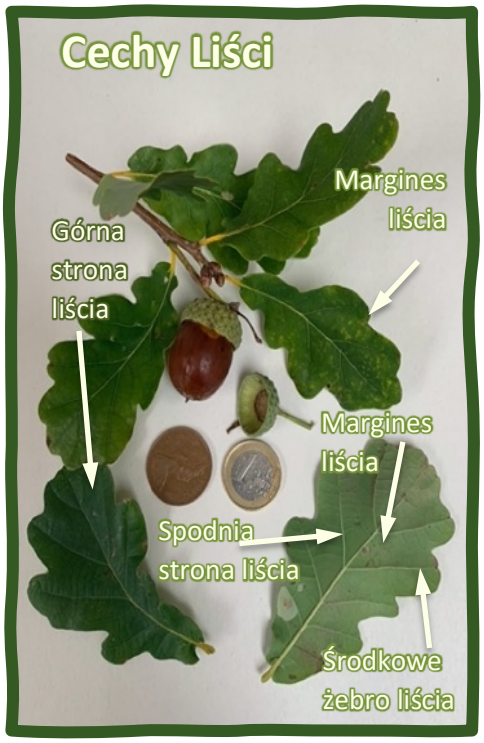

Pomocne wskazówki dotyczące identyfikacji
Czasami trudno jest uzyskać pewną identyfikację, ponieważ łatwo hybrydyzuje z dębem bezszypułkowym i dlatego jest wiele drzew, które wykazują cechy obu gatunków w jednym drzewie. Aby je rozdzielić należy pobrać próbki liści z całego drzewa i zbadać ich długość ogonków liściowych, obecność małżowin usznych, głębokość klapowania brzegów liści i długość szypułki żołędzia.

Strategie reprodukcji:
Zapylanie: zapylana przez owady i wiatr.
Rozsiewanie nasion: roznoszone przez ssaki i ptaki, zwłaszcza przez sójkę europejską (Garrulus glandarius).

PLANT ID: Dąb

Quercus robur L.

Fakty:

OBECNY STATUS: najmniejszej troski o wyginięcie
MIEJSCE: Rozprzestrzeniony w Europie i Wielkiej Brytanii.

ALIASY

Znany również jako dąb angielski, dąb europejski, dąb szypułkowy lub dąb truflowy.

Opis roślin (tzw. taksonomia)

Członek rodziny bukowatych - Fagaceae. Wysokie (do 40 m) drzewo liściaste o mocnym pniu i zaokrąglonym, rozłożystym baldachimie z ciężkich liści drzewo o mocnym pniu i zaokrąglonym, rozłożystym baldachimie z ciężkich gałęzi, które wydają się spiralnie zwijać w kierunku końca gałęzi. Wszystkie dęby są łatwo rozpoznać po charakterystycznych "żołędziach", które są główną cechą wspólną dla wszystkich.

Kwiaty: Kwiecień - maj
Budowa kwiatu: Często niepozorne i przeoczone wczesną wiosną żółtawe męskie opadające pęczki **bazi** występują w pobliżu bardzo małych żeńskich kulistych kwiatów na końcu nowych pędów..

Owoce (żołądź): Wrzesień - październik.
Żołędzie często występują parami na długiej, wspólnej szypułce (szypułce) o długości do 8 cm. Każdy z nich znajduje się w łuskowatym kubku przypominającym wełnianą czapeczkę zwaną **miseczką orzecha**. Często zmienne pod względem kształtu i okrągłości. Oliwkowo-zielone paski widoczne za młodu, po czym stają się ciemnobrązowe.

Liść: Dęby są często ostatnimi drzewami, które wypuszczają liście na wiosnę. Bardzo krótki ogonek lub jego brak (czasami do 9 mm długości), podstawa liścia z wyraźnymi klapami (małżowinami) po obu stronach łodygi liścia. Liść ciemnozielony, matowy, z 3-4 parami nierównych klap, często ponad 50% od połowy żebra do brzegu liścia. Jesienią liście są pomarańczowo-brązowe.

Siedlisko: Rośnie naturalnie w lasach i w żywopłotach, ale jest również szeroko sadzona zarówno w lasach jak i parkach. Rośnie w różnych miejscach na nizinach poniżej ok. 1300 m n.p.m. (w Alpach).

Na co zwrócić uwagę

Każda pora roku ma coś do do zaoferowania. Zima dla jej sylwetkowego strukturalno splendoru; wiosna dla świeżości żółto-zielonych liści; lato dla głębokiej zieleni liści i cienia oraz wrzesień-październik dla żołędzi.

Najlepszy czas, aby go zobaczyć i użyć

Zima - wczesna wiosna: Należy zwrócić uwagę na duże gałęzie, które spiralnie zwijają się ku wierzchołkom oraz na skupiska złoto-brązowych pąków liściowych.
Wiosna - lato: Krótki lub nieobecny ogonek liściowy i wyraźne małżowiny.
Jesień: Żołędzie na długich szypułkach z charakterystycznymi zielonymi paskami.

Łodyga i pień

Bladoszary, u starszych drzew szorstki, z pniem zanikającym w koronie i ciężkimi gałęziami, które spiralnie dochodzą do wierzchołków. Często z kępami młodych pędów wyrastających (przyrost epikormiczny) na zewnątrz od pnia drzewa.

SIEĆ ŻYWNOŚCIOWA

Nektar zbierany przez owady. Żołędzie zjadane i rozrzucane przez ssaki i ptaki, zwłaszcza przez sójkę europejską..

IMPERSONATORZY: Kluczowymi gatunkami podobnymi są:

Dąb bezszypułkowy (Q. petraea) jest bardzo podobny. Aby pomóc, spójrz na cechy w tabeli.

Kluczowa cecha	*Q. robur*	*Q. petraea*
Długość ogonka	Brak lub pomiędzy 2mm-9mm	Ponad 10mm
Obecność małżowin	Tak	Nie
Żołędzie	W grupach po 1, 2 lub czasami 3.	W grupach do 6 sztuk

Pappus

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

PLANT ID: common oak *Quercus robur* L.

Co jest w nazwie! - Jego łacińska nazwa - robur oznacza solidny, twardy lub mocny i dąb pospolity z pewnością dobrze pasuje do tego opisu.

Słowniczek botaniki (część 1)

Kora - gruba zewnętrzna warstwa ochronna pnia drzewa.
Ogonek - łodyga liścia.
Środkowe żebro liścia - środek liścia, od którego odchodzą żyłki boczne.
Bazia - występują głównie na drzewach i krzewach. Składają się z kłoska drobnych kwiatów.
Płatek- Zaokrąglona część brzegu liścia.
Ogonek- Łodyga grupy kwiatów.

Słowniczek botaniki (część 2)

Galas - nieprawidłowe obrzęki tkanki roślinnej (np. widoczne na liściach drzew) spowodowane przez różne pasożyty.
Żołądź - orzech (owoc) drzewa dębowego.
Małżowina- mały płatek lub element w kształcie ucha, który rozciąga się (zazwyczaj) od podstawy liścia.
Miseczka orzecha - kielich (przypominający wełnianą czapeczkę), w którym osadzony jest żołądź dębu, będący technicznie pierścieniem połączonych i stwardniałych przylistków.

Dlaczego nie zbliżyć się do wspólnego dębu poprzez wirtualną wycieczkę z wykorzystaniem filmoteki Pappus.

Jadalne

Czasami nazywany **dębem truflowym** ze względu na jego partnerstwo z wszystkimi trzema gatunkami europejskich grzybów truflowych. Specjalne psy truflowe i świnie są wykorzystywane do wyszukiwania fantazyjnych trufli, które są przyczepione do korzeni dębu.

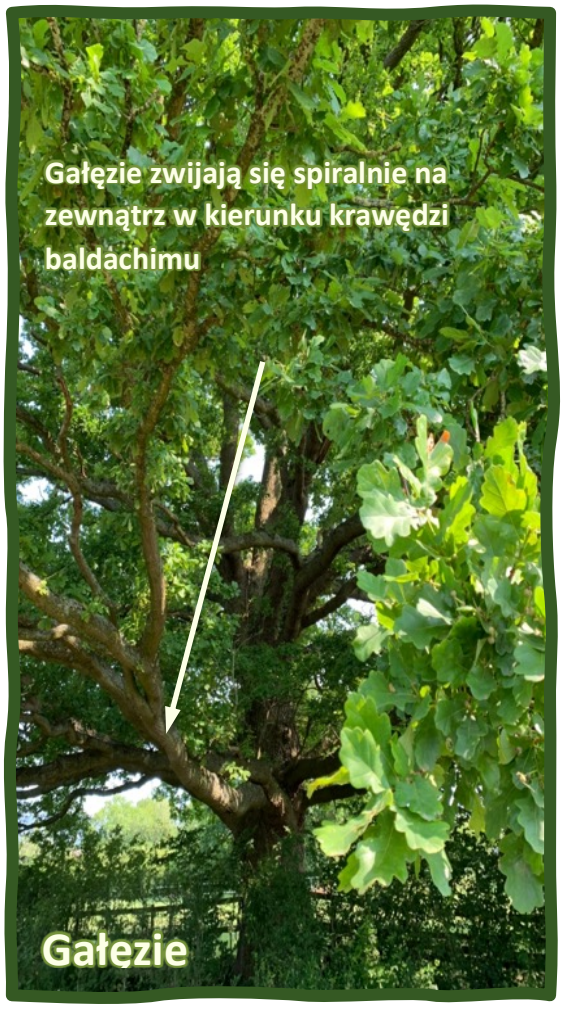

Najstarszy - Największy - Najwyższy:
Najstarszym znanym drzewem jest "Carballo de Cartellos" w Galicji w Hiszpanii, którego wiek szacuje się na 2080 lat +/-50 lat. Drzewo w Kvilleken w Norra Kvill w Szwecji ma największy obwód pnia wynoszący 15 m. https://tinyurl.com/y5mhlrwc

Jaka jest jego globalna dystrybucja

Rodzima dla Wielkiej Brytanii i większości Europy, gdzie występuje prawie wszędzie poniżej 1300 m n.p.m.

Ryzyko wyginięcia gatunków na świecie

(IUCN – Red Data List).
Zagrożenia dla jego globalnego istnienia są sklasyfikowane jako.

Uwaga: Skala suwakowa przedstawiająca ryzyko wyginięcia wierzby białej.